

**ДПТНЗ «Чернігівське вище професійне училище
побутового обслуговування»**

**ПРОГРАМА
Інструктажу з безпеки життєдіяльності під час
зимових канікул**

**м. Чернігів
2023 рік**

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. директора
В. МАЛОФЕСНКО
« 30 » серпня 2023 р.

ПРОГРАМА **Інструктажу з безпеки життєдіяльності під час зимових** **канікул**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкція з безпеки здобувачів освіти під час зимових канікул поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування здобувачів освіти на зимових канікулах.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки №1669 від 26.12.2017 р. «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 23 січня 2018 р. за № 100/31552, «Правил дорожнього руху України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (зі змінами), «Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.08.2016 №974.

1.3. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях, мати необхідні знання й навички користування медикаментами.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ здобувачів освіти **ПІД ЧАС ЗИМОВИХ КАНІКУЛ**

2.1. Вимоги безпеки життєдіяльності до здобувачів освіти перед початком зимових канікул:

2.1.1. Перед початком зимових канікул слід чітко визначити терміни початку та завершення канікул.

2.1.2. У разі продовження канікул телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної навчального закладу, майстру, класному керівникові, куратору для визначення нового терміну канікул.

2.1.3. Ознайомитися з планом проведення канікул у навчальному закладі, брати активну участь у запланованих заходах.

2.1.4. У разі неможливості, з поважних причин або сімейних обставин взяти участь у запланованих заходах під час канікул або вчасно розпочати навчання після канікул, здобувачі освіти, батьки повинні завчасно попередити майстра або класного керівника, надавши заяву чи медичну довідку, що підтверджує причину.

2.2. Вимоги безпеки життєдіяльності здобувачів освіти під час зимових канікул.

2.2.1. Під час канікул перебуваючи на вулиці ставши учасником дорожньо-транспортного руху, слід чітко **виконувати правила Дорожнього руху**:

- рухатися тротуарами і пішохідними доріжками, дотримуючись правого боку, обережно по слизькій дорозі, особливо під час ожеледиці. Взуття має бути зручним, підбори — низькими;

- за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїжджої частини, слід іти назустріч руху транспортних засобів;

- у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості пішоходи, які рухаються проїзною частиною чи узбіччям, повинні використовувати світлоповертальні елементи (стрічку, наклейку, жилет тощо) або бути в одязі, який має світлоповертальні елементи для своєчасного їх виявлення іншими учасниками дорожнього руху;

- переходити проїжджу частину можна тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, а за їх відсутності — на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;

- у місцях, де рух регулюється, потрібно керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора;

- виходити на проїжджу частину з-за транспортних засобів, упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;

- чекати на транспортний засіб потрібно тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;

- на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая;

- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного або синього кольору, або спеціальним звуковим сигналом необхідно утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити її;

- категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом або встановленими місцями;

- заборонено під час зимових канікул здобувачам освіти кататися на велосипедах, мопедах, роликах та ін., що не відповідає погодним умовам та сезону для запобігання ДТП;

- категорично заборонено кататися з гірок з виїздом на проїжджу частину дороги;

- у жодному разі не можна чіплятися за задній бампер машин для того, щоб покататися по проїжджій частині дороги — ці дії визначені вищою категорією небезпеки, що може призвести до ДТП, травмування й загибелі;

- для запобігання травмування можна кататися на ковзанах тільки у відведених для цього спеціальних місцях та на міцному льоду без розщелин;

- здобувачі освіти повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, знання про які вони отримали на уроках, виховних годинах;

- перебувати поблизу залізничних колій без супроводу дорослих заборонено;

- здобувачі освіти, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись, за поручень або інше пристосування.

2.2.2. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті, здобувачі освіти повинні чітко **виконувати правила пожежної безпеки:**

- не брати з собою вогнебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, цигарки, легкозаймисті речовини, вогнезаймисту рідину та ін.);

- заборонено використовувати горючі матеріали; зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення; застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу та ін.); застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні та ін.), використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть спричинити загоряння; встановлювати стільці, крісла і інші конструкції, виконані з пластмас та легкозаймистих матеріалів, а також захищати предмети проходи і аварійні виходи;

- у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці незнайому чи чужу побутову техніку, не вмикати її у розетку вдома чи в інших установах — це може призвести до вибуху та надзвичайної ситуації;

- не можна наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живляться струмом. Користуватися електроприладами тільки сухими руками. У разі виявлення обірваних проводів, неізольованої проводки, іскріння проводки, слід негайно повідомити дорослих;

- не скупчуватися біля проходів у громадських установах, входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;

- під час участі в масових заходах не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні, дотримуватись правил пожежної безпеки;

- у разі пожежної небезпеки: наявності вогню, іскріння, диму — негайно вийти на повітря (за двері, балкон) та кликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, свій номер телефону;

- під час святкування Нового року вдома або інших закладах чітко дотримуватись вимог протипожежної безпеки; не приходити на свято в одязі з легкозаймистого матеріалу, не просоченого вогнезахисною сумішшю; під час святкування не наближатися до новорічної ялинки, в її сторону категорично заборонено кидати будь-які предмети; не можна прикрашати ялинку іграшками, гірляндами нефабричного, або низької якості виробництва; заборонено використовувати відкритий вогонь під час новорічних свят (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні, хлопавки та ін.); застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть спричинити загоряння; встановлювати стільці, крісла, різні конструкції, виконані з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захарашувати предметами проходи та аварійні виходи; не можна застосовувати для оформлення приміщень декорації та обладнання, виготовлені з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон, (пінопласту, поролону, полівінілу та ін.).

2.2.3. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в громадських місцях, приміщеннях, транспорті тощо, здобувачі освіти повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння та ін.:

- під час канікул заборонено наближатися й перебувати біля водоймищ без супроводу дорослих для запобігання утоплення дітей; категорично заборонено виходити на льодову поверхню замерзлого водоймища. Особі, яка провалилася під лід, необхідно подати мотузку, дошку, одяг, але не наближатися до неї. Якщо лід крихкий, потрібно лягти на нього й проводити операцію рятування в той бік, із якого прийшла людина — в інших місцях лід може бути більш крихким. Не поспішаючи, слід допомогти людині вибратися з води, зняти мокрий одяг, зігріти, покликати на допомогу, відвести постраждалого у тепле приміщення, вжити заходів щодо не допущення обмороження;

- категорично заборонено наближатися й перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих напівзруйнованих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі дітей;

- категорично заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;

- пересуватися слід обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичного руху, не штовхатися, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи відкритий каналізаційний люк, не травмуватися через ожеледь;

- не наближатися на вулиці до обірваних, обвислих проводів, або проводів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння — дані проводи можуть бути ще підживлені електрострумом;

- не підходити до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними проводами — удар електрострумом від високовольтних живлень можна отримати на відстані 5 м;

- слід бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки, атракціони, турніки та інші прилади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до падіння чи іншого травмування;

- не виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння дітей з висоти;

- не підходити до відчинених вікон, не нахилятися через перила, парапети сходинок для запобігання падіння дітей із висоти;

- не спускатися у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища — там може бути отруйний газ;

- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;

- застосовувати всі знання й правила, отримані на виховних годинах, навчальних уроках.

2.2.4. Під час канікул здобувачі освіти повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самотійного перебування вдома, на вулиці, у громадських місцях, друзів, у замкнутому просторі приміщень із незнайомцями, а також виконувати правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

- не розмовляти й не контактувати із незнайомцями, у жодному разі не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками міліції. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей;

- не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Краще відповісти, що не знаєте, і швидко йти геть;

- перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 18-ти років — до 22 год. У темну пору року — із настанням темряви;

- діти мають право не відчиняти дверей дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомець запитує, коли повернуться батьки, слід повідомити, що незабаром — вони у сусідів. Тим часом зателефонувати батькам, а двері незнайомцям не відчиняти;

- слід триматися подалі від тих, хто влаштовує бійки, не брати участі в суперечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими слід поводитися толерантно;

- не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомцями; слід одразу кликати на допомогу, якщо незнайомець провокує якісь дії щодо вас. Бути уважними, оглядатися й перевіряти, чи не слідкує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів, між будинками, у тунелях. Якщо за вами хтось іде, зупинитися й відійти осторонь, щоб потенційний переслідувач пройшов повз вас;

- не вчиняти дії, що можуть призвести до правопорушень. Неповнолітніми у кримінальному праві вважаються особи віком до 18-ти років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповнолітні

підлягають кримінальній відповідальності. Позбавлення волі неповнолітньому може бути строком не більше ніж на 10 років. Найсуворішим примусовим виховним заходом є направлення до спеціальних навчально-виховних установ, що здійснюється примусово, незалежно від бажання неповнолітнього чи його батьків;

- батьки неповнолітніх, які не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених відповідною статтею Карного кодексу України;

- Всеукраїнські гарячі лінії підтримки дітей та молоді України: Всеукраїнська лінія «Телефон довіри» 800-500-21-80, національна гаряча лінія з питань попередження насильства над дітьми та захисту прав дітей - 500-500-33-50 (у межах України дзвінки безкоштовні).

2.2.5. Під час канікул здобувачі освіти повинні виконувати правила із запобігання захворювань на грип, інфекційні та кишкові захворювання, педикульоз та ін.:

- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей, викликати лікаря;

- хворому призначити окреме ліжко, посуд, білизну;

- приміщення постійно провітрювати;

- у разі контакту із хворим надягати захисну маску;

- хворому слід дотримуватися постільного режиму;

- вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко виконувати рекомендації лікаря;

- перед їжею мити руки з милом;

- не їсти брудних овочів та фруктів, ретельно їх мити;

- для запобігання захворювань на педикульоз регулярно мити голову; довге волосся у дівчат має бути зібране; не користуватися засобами особистої гігієни (гребінцем) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим. Не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів, а також не передавати іншим свій одяг;

- не вживати самостійно медичних медикаментів чи препаратів, не рекомендованих лікарем;

- якщо ви погано почуваєтеся, а дорослих поряд немає, слід викликати швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати батькам.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ АБО АВАРІЙНОЇ СИТУАЦІЇ

3.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд.

3.2. Зателефонувати батькам, коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.

3.3. Якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, слід зателефонувати в служби екстреної допомоги за телефонами:

101 — пожежна охорона;

102 — міліція;

103 — швидка медична допомога;

104 — газова служба, коротко описати ситуацію, назвати адресу, де відбулася надзвичайна ситуація, а також своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.

3.4. За можливості слід залишити територію аварійної небезпеки.

Розроблено:

Інженер з охорони праці

О.А. Василенко